

❖ عنوان: بررسی وضعیت مرتبط با فعالیت شغلی زنان شاغل در بخش غیررسمی
❖ نوع خروجی حاصل از انجام پژوهش: ☐ طرح پژوهشی ☐ گزارش کارشناسی ☐ سند سیاستگذاری
❖ عنوان برنامه راهبردی کلان و بخشی مرتبط با پژوهش:

«طرح پژوهشی»

استانداردترین تولید علمی شناخته شده است که منطبق با اصول علمی روش تحقیق انجام می‌شود. مراحل اجرای طرح پژوهشی شامل نیازسنجی پژوهشی (از طریق طرح سالانه نیازسنجی پژوهشی سازمان)، تعیین عنوان، شرح خدمات، دریافت پروپوزال، ارزیابی و تایید پروپوزال توسط شورای پژوهش، انعقاد قرارداد، انجام پژوهش، داوری علمی و تایید نهایی شورای پژوهش می‌باشد.

«سند سیاست گذاری»^۱

- «سند سیاست گذاری»، گزارشی کوتاه، بی‌طرفانه و موجز در پاسخ به یک سوال مشخص یا راجع به یک مسئله خاص است که استاندارد صلاحیت برای تهیه سند سیاست گذاری، افراد خبره هستند. این گزارش شامل سه بخش زیر می‌شود.
- بخش اول که به آن «خلاصه مدیریتی»^۲ خواهیم گفت، بر روی جلد گزارش، ضمن بیان مشکل در یک یا دو سطر، به ارایه راهکارهای اجرایی منطقی برای آن در حداکثر نصف صفحه می‌پردازد.
  - بخش دوم که گزارش اصلی را تشکیل می‌دهد و در ۳ تا ۵ صفحه مطابق چارچوب تعیین شده تهیه می‌شود، «پیشنهادات سیاست گذاری»^۳ نامیده می‌شود.
  - بخش سوم که به تحلیل دقیق موضوع و ارایه اسناد پشتیبان آن می‌پردازد، «یادداشت سیاست گذاری»^۴ نام دارد. هر یک از این سه بخش برای اهداف خاص و مخاطبان ویژه خود تهیه می‌شوند.

«گزارش کارشناسی»

شامل ارایه یک گزارش کامل در خصوص یک موضوع خاص مورد نظر است که به یک فرد مجری با سطح صلاحیت حداقل «محقق» واگذار می‌شود تا در مدت زمان چند روز تا حداکثر ۳ ماه، گزارش مورد نظر را منطبق با فرمت ارایه شده تهیه و ارایه نماید.

1. Policy Paper
2. Managerial Brief
3. Policy Brief
4. Policy Paper

❖ بیان و توصیف مسئله

مشاغل غیررسمی، مشاغلی هستند که افراد شاغل در آن بدون داشتن قرارداد رسمی کار، با دستمزد کمتر از حداقل قانونی و بدون برخورداری از بیمه اجتماعی و چتر حمایتی قانونی کار (مانند اختطار پیش از اخراج، مرخصی استحقاقی سالانه یا استعلاجی و غیره) مشغول به کار هستند. امروزه اشتغال غیررسمی سهم قابل توجهی از اقتصاد ایران را به خصوص در میان زنان به خود اختصاص داده است. در واقع بالا بودن نرخ بیکاری و کاستی عرضه اشتغال برای زنان، همگام با تغییرات اجتماعی و جمعیتی و همچنین افزایش آسیب‌های اجتماعی مانند طلاق و افزایش زنان سرپرست خانوار بر احتمال روی آوردن زنان به بخش خصوصی و بازار کار غیررسمی می‌افزاید. به نظر می‌رسد اشتغال غیررسمی نه امنیت فضای کار رسمی را دارد و نه امنیت شغلی لازم را برای این گروه به همراه دارد و زنان کارگر در بخش غیررسمی به دلیل همزمانی تبعیض‌های شغلی و تبعیض‌های جنسیتی شرایط پیچیده‌تری را متحمل می‌شوند.

زیست زنان در بازار کار غیررسمی بخشی از روایت‌های کمتر گفته شده در اشتغال زنان است و مسئله اساسی این تحقیق توجه به همین موضوع و شناخت چالش‌های این زنان و استراتژی‌های مقاومت در محیط کار غیررسمی است.

❖ اهداف

هدف کلی:

بررسی وضعیت مرتبط با فعالیت شغلی زنان شاغل در بخش غیررسمی

اهداف اختصاصی:

۱. ترسیم شرایط اشتغال به کار زنان شاغل در بخش غیررسمی بازار کار

۳. بررسی وضعیت بیمه اجتماعی (بازنشستگی و درمان) آنها

۴. بررسی عوامل خانوادگی موثر بر اشتغال زنان

۵. بررسی عواملی که به اشتغال به کار در بخش غیررسمی منجر شده است.

۶. بررسی استراتژی‌های مقاومت کارگران زن در برابر فشارهای روانی و اجتماعی

۷. بررسی تجربه آنها از آسیب‌های اجتماعی محیط کار

۸. تأثیر اشتغال زنان در بخش غیررسمی بر منابع و مصارف سازمان

❖ محدوده مکانی و زمانی

پژوهش در سطح تهران انجام می‌شود و زمان پیش‌بینی شده برای اجرای آن شش ماه از زمان انعقاد قرارداد است.

❖ شرح خدمات

- ارائه چارچوب نظری یا مفهومی در این زمینه
- توصیف وضعیت بیمه اجتماعی (بازنشستگی و درمان)
- شناسایی عوامل جذب آنان در بازار کار غیررسمی
- تحلیل پیامدهای اشتغال در بازار غیررسمی
- توصیف استراتژی‌های زنان در قبال فشارها و تهدیدات موجود

❖ خروجی‌های موردانتظار

- توصیف مسئله
- بخش نظری در مورد اشتغال رسمی و مسئله زنان
- روش‌شناسی انجام پژوهش
- توصیف از وضعیت زنان
- بخش تحلیل علل و پیامدها
- ارائه راهکار